

Sarajevo, 03.01.2018. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
25.12.2017.- 29.12.2017.

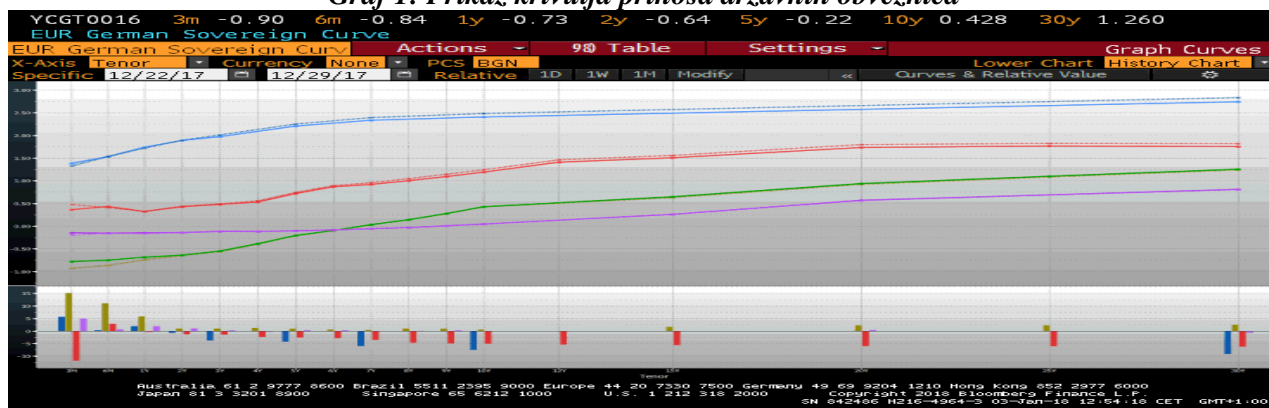
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	22.12.17		29.12.17		22.12.17		29.12.17		22.12.17		29.12.17		22.12.17		29.12.17	
2 godine	-0,63	-0,63	→		1,89	1,88			0,45	0,44	↓		-0,15	-0,13	↗	
5 godina	-0,21	-0,20	↗		2,25	2,21			0,75	0,72	↓		-0,11	-0,10	→	
10 godina	0,42	0,43	↗		2,48	2,41			1,24	1,19	↓		0,05	0,05	→	

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	22.12.17	-	29.12.17	
3 mjeseca	-0,894	-	-0,688	↗
6 mjeseci	-0,863	-	-0,753	↗
1 godina	-0,706	-	-0,638	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 29.12.2017. godine (pune linije) i 22.12.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Trend rasta prinosa sigurnijih obveznica eurozone koji je zabilježen u sedmici ranije zaustavljen je tokom trgovanja u srijedu, a nakon što je prva dva dana sedmice tržište u Evropi bilo zatvoreno zbog praznika. Prinosi njemačkih obveznica su smanjeni za 1,5 do 3,5 bazna poena, pri čemu je najveće smanjenje zabilježeno kod desetogodišnjih obveznica. Ipak, već narednog dana prinosi su prilično povećani, tako da je do kraja sedmice zabilježen blagi rast prinosa obveznica svih dospijeća u poređenju s prethodnom sedmicom. Znatno veći rast prinosa zabilježile su italijanske i španske obveznice srednjeg i dužeg roka dospijeća, gdje je na sedmičnom nivou došlo do rasta prinosa između 10 i 14 baznih poena.

ECB je objavila ekonomski bilten u kojem se navodi da je ekspanzija privrednog rasta eurozone „snažna i široko rasprostranjena između članica i sektora“. Takođe, navodi se da se očekuje postepeni rast stope inflacije tokom srednjeg roka, koji je podržan mjerama monetarne politike ove institucije, kao i nastavak ekonomske ekspanzije, te odgovarajuće apsorpcije ekonomskih nedostataka i brži rast dohodaka. Centralna banka Španije je objavila da očekuje da će privredni rast zemlje u IV kvartalu ove godine zabilježiti kvartalni rast za 0,8%, te da je snažan izvoz imao suprotan efekat od neizvjesnosti uzrokovanih pokušajima uspostavljanja nezavisnosti Katalonije u posljednja 3 mjeseca.

Italija je po većim prinosisima u odnosu na prethodne aukcije emitovala petogodišnje (0,60%) i desetogodišnje (1,86%) obveznice. Italija je po rekordno niskom prinosu od -0,457% emitovala

šestomjesečne trezorske zapise. Italija je emitovala i dvogodišnje obveznice po prinosu od -0,221%, što je više od -0,337%, koliko je iznosio prinos na aukciji obavljenoj prije mjesec dana.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Promjena broja nezaposlenih – Francuska (u '000)	NOV	-	-29,5	8,0
2.	Maloprodaja – Španija (G/G)	NOV	0,8%	2,0%	0,3%
3.	Bilans budžeta – Španija (u milijardama EUR)	NOV	-	-18,22	-12,99
4.	Monetarni agregat M3 - EZ (G/G)	NOV	4,9%	4,9%	5,0%
5.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)	DEC	1,4%	1,6%	1,8%
6.	Stopa inflacije – Španija (prelim.)	DEC	1,5%	1,3%	1,8%

SAD

Protekla sedmica na finansijskim tržištima SAD je bila mirna, a u ponedjeljak su tržišta bila zatvorena zbog praznika. Prinosi američkih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili smanjenje. Međutim, posmatrano na godišnjem nivou američka kriva prinosa je zabilježila značajno smanjenje nagiba pod uticajem činjenice da su prinosi američkih dvogodišnjih obveznica povećani za oko 70 baznih poena, prinosi petogodišnjih za oko 28 baznih poena, dok su prinosi desetogodišnjih američkih obveznica smanjeni za oko 4 bazna poena u odnosu na isti period prethodne godine. Ipak, bitno je istaći da je referentna kamatna stopa u tom periodu povećana za 75 baznih poena. Američki dionički indeksi su tokom proteklih godinu dana zabilježili značajna povećanja i rekordno visoke nivoe, te je indeks Dow Jones tokom protekle godine povećan za 25% na godišnjem nivou, indeks S&P 500 za 19%, a Nasdaq za 28%.

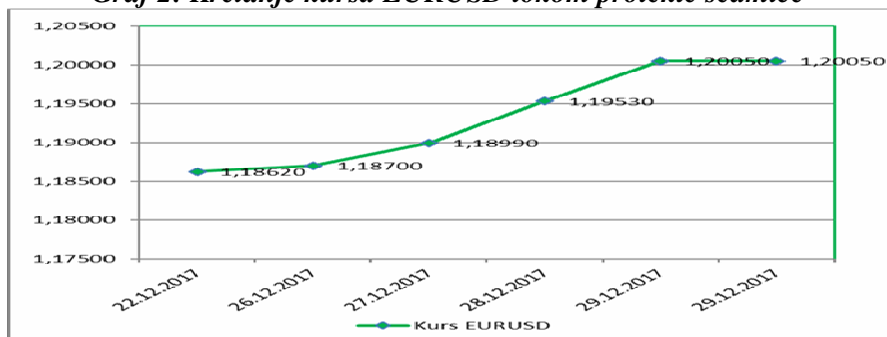
Predsjednik Feda iz Bostona Rosengren je izjavio tokom protekle sedmice da bi tokom naredne godine veliku pažnju trebalo posvetiti niskim kamatnim stopama i uticajima koje one imaju na globalnu finansijsku stabilnost, odnosno naveo je da bi one mogle motivisati investitore u dalju potragu za višim stopama povrata. On je, takođe, upozorio i na to da su geopolitički faktori tokom ove godine imali znatno više uticaja na finansijska tržišta nego što je to bio slučaj u ranijim godinama.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Pokazatelj raspoloženja prerađiv. sektora Fed iz Dalasa	DEC	20,00	29,70	19,40
2.	Pokazatelj raspoloženja prerađiv. sektora Fed iz Ričmonda	DEC	21	20	30
3.	Indeks potrošačkog povjerenja	DEC	128,0	122,1	128,6
4.	Indeks kuća koje čekaju na realizaciju prodaje (G/G)	NOV	-	0,6%	1,2%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	23.DEC	240.000	245.000	245.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD povećan s nivoa od 1,1862 na nivo od 1,2005. Na godišnjem nivou kurs EURUSD je povećan za oko 14%. Uticaj na deprecijaciju USD u odnosu na EUR pored informacija iz eurozone ima i zabrinutost investitora za to da li će Fed biti u stanju da ostvari signalizirani tempo povećanja referentne kamatne stope od tri očekivana povećanja tokom ove godine uz uporno nisku inflaciju koja se i dalje nalazi ispod ciljanog nivoa.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica u Velikoj Britaniji je bila mirna s obzirom na božićne i novogodišnje praznike. Novi pregovori o pitanju Brexita ne očekuju se u naredne dvije sedmice, budući da Parlament Velike Britanije ne očekuje da će se o ovom pitanju voditi debate do sredine januara.

Iz Konfederacije industrije Velike Britanije (CBI) je objavljeno da su kompanije u Velikoj Britaniji zabilježile poboljšanje poslovanja tokom IV kvartala, ali očekuju usporenje početkom 2018. godine s obzirom na to da visoka inflacija ima negativne efekte po domaćinstva. Saopšteno je i da će uporni troškovni pritisci uticati na to da inflacija ostane visoka zadržavajući pritiske na potrošnju domaćinstva, dok će naročito izražen efekat imati u maloprodaji. Pritisци na ličnu potrošnju, kao i pojačane neizvjesnosti za mnoge kompanije vezano za Brexit, znače da će ekonomija Velike Britanije vjerovatno rasti sporije od drugih zemalja Evrope. Većina ekonomista očekuje da će rast ostati prigušen u 2018. godini.

U protekloj sedmici nije bilo značajnih ekonomskih pokazatelja za tržište Velike Britanije.

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,88793 na nivo od 0,88809. GBP je aprecirala u odnosu na USD, te je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,3363 na nivo od 1,3513.

JAPAN

Tokom protekle sedmice guverner BoJ Kuroda se obratio poslovnim liderima u zemlji i tom prilikom istakao da se trenutna ekonomska ekspanzija širi ka brojnim entitetima, ali da je nivo rasta plata i dalje prigušen, uz opasku da petnaestogodišnja deflacija i dalje ima veliki uticaj na ekonomiju. Kuroda je dodao da su mnoge kompanije uglavnom više usmjerene na povećanje produktivnosti nego na povećanje cijena.

U protekloj sedmici objavljena su dva važna ekonomska pokazatelja, stopa nezaposlenosti i inflacija. Došlo je do smanjenja stope nezaposlenosti na 2,7% s prethodnih 2,8%, dok je inflacija povećana za 0,6% godišnje s prethodnih 0,2%. Ipak, ovaj rast inflacije je i dalje značajno ispod ciljanog nivoa BoJ, koji iznosi 2%.

Prerađivački sektor i maloprodaja u Japanu su tokom novembra zabilježili bolji rast od očekivanog. Snažniji podaci o poslovanju kompanija ukazuju na to da se ekonomija udaljava od krizne politike BoJ, što potvrđuju i ekonomska očekivanja koja navode da će treća svjetska ekonomija nastaviti da jača. Prema objavljenim podacima, japanske kompanije očekuju dalji rast industrijske proizvodnje u decembru s obzirom na to da postoji snažna ino tražnja koja nastavlja da podržava industrijske aktivnosti i sveukupan ekonomski rast.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

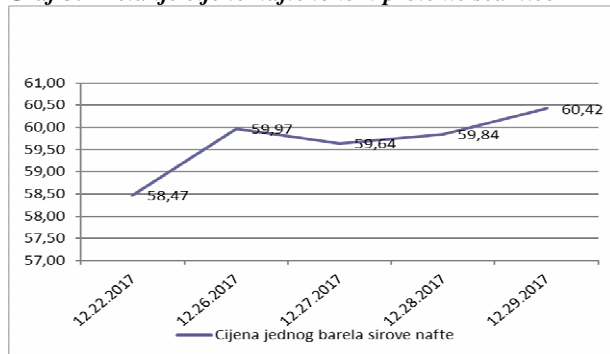
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Vodeći indeks F	OKT	-	106,5	106,1
2.	Koincidirajući indeks F	OKT	-	116,4	116,5
3.	Stopa nezaposlenosti	NOV	2,8%	2,7%	2,8%
4.	Inflacija (G/G)	NOV	0,5%	0,6%	0,2%
5.	Građevinski sektor	NOV	-2,5%	-0,4%	-4,8%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast s 134,36 na nivo od 135,28. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad s nivoa od 113,29 na nivo od 112,69.

NAFTA I ZLATO

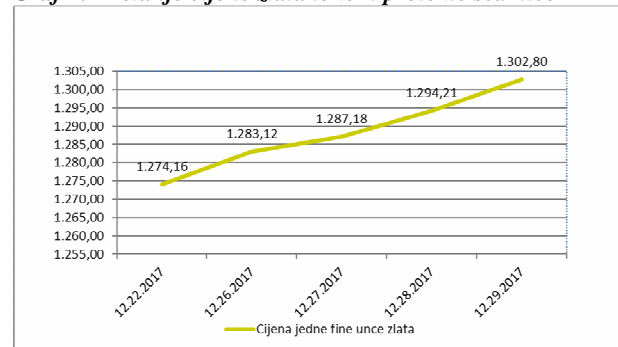
Na otvaranju njujorške berze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 58,47 USD (49,29 EUR). Tokom trgovanja u ponedjeljak njujorška berza nafte je bila zatvorena zbog praznika. Međutim, nakon toga, tokom trgovanja u utorak i srijedu cijena nafte je bilježila rast pod uticajem informacija da je došlo do oštećenja naftovoda u Libiji, kojim se dnevno isporučuje između 100.000 i 130.000 barela nafte. Ove vijesti su tokom trgovanja u srijedu, uz informacije o tome da je i dalje zatvoren naftovod Forties u Sjevernom moru, uticale na rast cijene nafte na najviši nivo u posljednje dvije i po godine. Iako je obustavom rada ova dva naftovoda ponuda nafte smanjena za 500.000 barela na dnevnom nivou, što je relativno mali udio u ukupnoj dnevnoj ponudi od oko 100 miliona barela, ovakvo kretanje nafte upućuje na to da bi geopolitički rizici ponovo mogli da postanu veoma bitan faktor u dnevnoj dinamici cijene ovog energenta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 60,42 USD (50,33 EUR), što na godišnjem nivou predstavlja rast od oko 13%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Londonska berza zlata u ponedjeljak je bila zatvorena zbog praznika. Na otvaranju londonske berze metala u utorak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.274,16 USD (1.074,15 EUR). Iako tokom protekle sedmice nije bilo značajnih informacija koje bi uticale na kretanje cijene zlata, ona je tokom protekle sedmice zabilježila rast na najviši nivo od oktobra prošle godine. Deprecijacija USD zabilježena tokom protekle sedmice u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera SAD je uticala na rast cijene ovog plemenitog metala. Pored toga, dominantni faktori koji utiču na rast cijene zlata su geopolitičke tenzije zbog postupaka Sjeverne Koreje, kao i očekivanja da Fed neće ubrzavati proces umanjavanja monetarnih stimulansa tokom naredne dvije godine zbog kretanja stope inflacije u SAD ispod ciljanog nivoa. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.302,80 USD (1.085,21 EUR). Posmatrano na godišnjem nivou cijena jedne fine unce zlata je zabilježila rast od oko 14% na godišnjem nivou, a isti nivo rasta je tokom 2017. godine zabilježio i kurs EURUSD.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremlili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.